

วิธีดำเนินการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดการสอน สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ระดับชั้นอนุบาล

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการปรับปรุงข้อสอบ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสน และ โรงเรียนอนุบาลดุสิต จำนวน 60 คน
2. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นเล็กเล็กของโรงเรียนประสาทศิวิล์ ซึ่งเป็นโรงเรียนราษฎร์รับรองวิทยฐานะจากกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ เบื้องต้นระดับอนุบาล ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็นหน่วยดังนี้

หน่วยที่ 1	1	ความพร้อมที่ได้จากการสังเกตสิ่งที่ไม่เหมือนกัน
หน่วยที่ 2	2	ความพร้อมที่ได้จากการสังเกตสิ่งเหมือนกัน
หน่วยที่ 3	3	สังเกตสิ่งเดียวกันแต่ลักษณะต่างกัน
หน่วยที่ 4	4	สังเกตสิ่งต่างแต่ตัวอย่างเดียวกัน

- หน่วยที่ 6 รู้จักเลือกสิ่งที่เหมาะสมและเข้าคู่กัน
- หน่วยที่ 7 คุณสมบัติของสิ่งต่าง ๆ ใหญ่ เล็ก, สั้น ยาว, กว้าง -แคบ
- หน่วยที่ 8 การนับปากเปิด
- หน่วยที่ 9 การนับจำนวน และราคาจำนวนเลข จากของจริง
- หน่วยที่ 10 การนับจำนวน และราคาจำนวนเลข จากภาพ
- หน่วยที่ 11 ความหมายของศูนย์ 0
- หน่วยที่ 12 ความหมายของ 10
- หน่วยที่ 13 ลำดับที่
- หน่วยที่ 14 การเท่ากัน หรือสัญลักษณ์
- หน่วยที่ 15 การเตรียมความพร้อมในการบวก
- หน่วยที่ 16 การเพิ่มขึ้นของสิ่งของ
- หน่วยที่ 17 การเพิ่มขึ้นของภาพ
- หน่วยที่ 18 สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายบวก
- หน่วยที่ 19 การลดจำนวนลง
- หน่วยที่ 20 สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายลบ

หลังจากได้แบ่งหน่วยวิชาออกเป็น 20 หน่วยดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้เลือกเอาหน่วยที่ 15, 16, 17, 18 มาทำเป็นชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ 4 ชุด แต่ละชุดประกอบด้วยศูนย์กิจกรรม 3 ศูนย์ ศูนย์สำรวจ 1 ศูนย์ ดังนี้

- ชุดการสอนที่ 1 (หน่วยที่ 15) การเตรียมความพร้อมในการบวก
- ศูนย์กิจกรรมที่ 1 การแยกสิ่งของที่มีขนาดต่างกัน
- ศูนย์กิจกรรมที่ 2 การแยกสิ่งของที่มีรูปทรงต่างกัน
- ศูนย์กิจกรรมที่ 3 การแยกสี
- ศูนย์กิจกรรมที่ 4 การต่อบล็อกไม้ รูปทรง ขนาด

ชุดการสอนที่ 2 (หน่วยที่ 16)	การเพิ่มขึ้นของสิ่งของ
ศูนย์กิจกรรมที่ 1	การเพิ่มขึ้นของของเหลว
ศูนย์กิจกรรมที่ 2	การเพิ่มขึ้นของจำนวนลูกปัด
ศูนย์กิจกรรมที่ 3	การเพิ่มขึ้นของบอลิกโม
ศูนย์กิจกรรมสำรอง	เลนรอยลูกปัด

ชุดการสอนที่ 3 (หน่วยที่ 17)	การเพิ่มขึ้นของภาพ
ศูนย์กิจกรรมที่ 1	เลือกคำมาให้ได้จำนวนที่ถูกต้องตามที่กำหนด
ศูนย์กิจกรรมที่ 2	เขียนตัวเลขแทนจำนวนภาพ
ศูนย์กิจกรรมที่ 3	ระบายสีตารางสีตามจำนวนที่กำหนด
ศูนย์กิจกรรมสำรอง	คู่มือสื่อรูปภาพประกอบด้วยตัวเลข

ชุดการสอนที่ 4 (หน่วยที่ 18)	สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายบวก
ศูนย์กิจกรรมที่ 1	การบวกเลขโดยในแถบกระดาษบวก
ศูนย์กิจกรรมที่ 2	เขียนตัวเลขและเครื่องหมายแทนรูปภาพ
ศูนย์กิจกรรมที่ 3	ร้องเพลงบวกเลข
ศูนย์กิจกรรมสำรอง	เล่นเกมคณิตศาสตร์ มันทึ่ง

2. แบบผสม

2.1 ศึกษาค้นคว้าแบบผสม "เรื่องการบวก" สำหรับระดับชั้น
อนุบาล ชั้นต้น

ชุดการสอนที่ 1 เรื่องการเตรียมความพร้อมในการบวก เป็น
ข้อสอบแบบให้กาเครื่องหมาย \neq ลงในช่องที่ถูก สร้างข้อสอบทั้งสิ้นจำนวน 30 ข้อ

ชุดการสอนที่ 2 เรื่องการเพิ่มขึ้นของสิ่งของ ให้เด็กเขียนเขียน
วงกลมล้อมรอบจำนวนที่มากกว่า สร้างข้อสอบทั้งสิ้นจำนวน 15 ข้อ

ชุดการสอนที่ 3 เรื่องการเพิ่มขึ้นของภาพ ให้เด็กเขียนเขียน

ชุดการสอบที่ 4 เรื่องสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายบวก
ให้นักเรียนเขียนจำนวนตัวเลขที่หายไป และนำโจทย์เลขบวกสั้น ๆ สร้างข้อสอบ
ทั้งสิ้นจำนวน 20 ข้อ

2.2 ทำแบบสอบที่สร้างขึ้นทั้ง 4 ชุด ไปทดสอบกับนักเรียน
อนุบาลชั้นปีที่ 2 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสน และโรงเรียนอนุบาลจตุรทิศ
จำนวน 60 คน ซึ่งได้เรียนเรื่องการบวกเลขมาบ้างแล้ว เพื่อคัดเลือกและ
วิเคราะห์ความเชื่อถือ และความยากง่าย ของข้อทดสอบแต่ละข้อโดยวิธีวิเคราะห์
แบบสั้น (Short Method of Item Analysis) ตามแบบของ เฮอร์รี่ อี.
การ์เรทท์¹ (Henry E. Garrett) ใจสูตร

$$V_i = \frac{R_h - R_2}{N_h}$$

$$D_i = \frac{R_h - R_2}{N_h + N_1}$$

ผลการวิเคราะห์ได้ค้ำพอนและเรียงลำดับ ข้อทดสอบเสียใหม่สำหรับ
ใจกับแต่ละชุดการสอบ

1. การเตรียมความพร้อมในการบวกจำนวน	24	ข้อ
2. การเพิ่มขึ้นของสิ่งของจำนวน	12	ข้อ
3. การเพิ่มขึ้นของภาพจำนวน	11	ข้อ
4. สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายบวกจำนวน	15	ข้อ
รวมเป็นข้อทดสอบทั้งสิ้น	62	ข้อ

¹ Henry E. Garrett, Testing for Teacher, (New York :

2.3 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของคูเคอร์ วิชาศึกษาศาสตร์¹

เพื่อให้ทราบว่า แบบทดสอบมีความเชื่อมั่นเพียงไร ได้กำหนดหาความ
เชื่อมั่นโดยวิธีสูตร กำหนดหาค่าความแปรปรวนของแบบทดสอบ

$$\sigma^2_t = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

- x_1 = คะแนนของข้อสอบชุดการสอบที่ 1
 x_2 = คะแนนของข้อสอบชุดการสอบที่ 2
 x_3 = คะแนนของข้อสอบชุดการสอบที่ 3
 x_4 = คะแนนของข้อสอบชุดการสอบที่ 4

กำหนดหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

$$r_H = \frac{\sigma^2_t = M(n-M)}{\sigma^2_t (n-1)}$$

r_H = สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

x = คะแนนของแบบทดสอบ

n = จำนวนข้อสอบ

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก. ทดสอบความรู้ก่อนเรียนของทุก ๆ หน่วยวิชาของชุด
การสอนกับตัวอย่างประชากร 60 คน

ข. ให้ตัวอย่างประชากรเรียนทุก ๆ ศูนย์กิจกรรม ของ
ทุกหน่วยวิชาในชุดการสอน มีการทำแบบฝึกหัดไปช่วยในขณะที่เรียนแต่ละศูนย์กิจกรรม

ก. ทดสอบความรู้อ้างเรียนของทุก ๆ หน่วยวิชาของชุดการสอน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ก. วิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพของชุดการสอนสำหรับห้องเรียน
แบบศูนย์การเรียน โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 (The Standard 80/80)

ข. ทดสอบความก้าวหน้าของนักเรียนเพื่อเรียนจากชุดการสอน
แบบศูนย์การเรียน โดยคุณเฉลี่ยระหว่างผลการทดสอบก่อนเรียน และผลการ
ทดสอบหลังเรียน คิดเป็นร้อยละของจำนวนข้อสอบทั้งหมด

ค. ทดสอบความมีนัยสำคัญของความก้าวหน้าจากการเรียน
ควยชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนควยศาสตร์สถิติ $t\text{-test}^1$ โดย

- ตั้งสมมติฐานว่า โดยเฉลี่ยแล้วความรู้ของ
นักศึกษาก่อนและหลังการทดสอบไม่แตกต่างกัน

$$H_0 = \mu_1 = \mu_2$$

- คำนวณเฉลี่ยเดิมเลขคณิตของผลต่าง

$$\bar{d} = \frac{\sum d}{N}$$

d = ผลต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลัง

การทดสอบของตัวอย่างแต่ละคน

- คำนวณหาความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่าง
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลต่าง

$$S.D.d = \sqrt{\frac{\sum d^2}{N} - \left(\frac{\sum d}{N}\right)^2}$$

ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่าง

$$C_d = \frac{S.D.d}{\sqrt{N-1}}$$

¹ ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, (พระนคร .

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ วิชา "คณิตศาสตร์" ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้คัดเลือกบทเรียนเรื่องการบวก มาทำเป็นชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน โดยจัดแยกเป็น 4 หน่วยการสอน แต่ละหน่วยประกอบด้วยศูนย์กิจกรรม 3 ศูนย์ และศูนย์สำรวจ 1 ศูนย์ รวมชุดการสอน 4 ชุด มีศูนย์กิจกรรมทั้งหมด 12 ศูนย์ ไม่รวมศูนย์สำรวจ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม 4 เรื่องไปทดสอบกับนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ของโรงเรียนลอออุทิศ และโรงเรียนอนุบาลสามเสน ซึ่งเคยเรียนการบวกมาแล้ว จำนวนโรงเรียนละ 30 คน รวม 60 คน ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า

แบบสอบถามเรื่อง	การเตรียมความพร้อมในการบวก มีความเชื่อมั่น	.89
แบบสอบถามเรื่อง	การเพิ่มขึ้นของสิ่งของมีความเชื่อมั่น	.83
แบบสอบถามเรื่อง	การเพิ่มขึ้นของภาพ มีความเชื่อมั่น	.87
แบบสอบถามเรื่อง	สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายบวกมีความเชื่อมั่น	.79

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งได้ดังนี้

1. การหาคุณภาพของชุดการสอน สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ถึงไว้คือ ร้อยละ 80/80

ร้อยละ 80 ตัวแรกหมายถึงการที่นักศึกษาคือ ^{ผู้เรียน} สามารถตอบคำถาม

ในแบบฝึกหัดประจำศูนย์กิจกรรมได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 80

ร้อยละ 80 ตัวหลังหมายถึงการที่นักศึกษาคือ ^{ผู้เรียน} ทำข้อสอบภายหลัง

2. การทำกรอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของการสอบ
ก่อนเรียนและหลังเรียนบทเรียน

ผู้วิจัยได้ทำชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน และแบบ
ทดสอบไปทดลองกับนักเรียนชั้นเด็กเล็กของโรงเรียนประสาธติศิลป์ ผลปรากฏดัง
ต่อไปนี้

การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง

ได้ทดลองกับนักเรียนที่ผลการเรียนอยู่ในระดับ เก่ง ปานกลาง และอ่อน
ระดับ 1 คน ผู้วิจัยได้เป็นผู้ควบคุมเอง เพื่อหาข้อบกพร่องที่จะนำไปแก้ไข โดยเริ่ม
เป็นขั้นตอนดังนี้

1. อธิบายให้นักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายของเรียนโดยใช้ชุดการสอน
แบบศูนย์การเรียน
2. อธิบายหน้าที่ของนักเรียนในการเรียนชุดการสอนสำหรับห้องเรียน
แบบศูนย์การเรียน
3. ทำแบบสอบถามก่อนเรียน
4. นำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้สไลด์ และแผนที่
5. ให้นักเรียนเขียนบทเรียนที่ละศูนย์กิจกรรมและตอบคำถามใน
แบบฝึกหัด
6. ทำแบบสอบถามหลังเรียนเมื่อเรียนจบชุดการสอนแต่ละหน่วย

ผลปรากฏว่า เวลาที่นักเรียนใช้ในการทำกิจกรรม ศูนย์ละประมาณ
15 นาที รวมเวลาเรียนครบหน่วย 45 นาที ทำคะแนนได้ดังนี้

ชุดการสอน หน่วยที่	คะแนนก่อนเรียน บทเรียนกิดเป็น รอยละ	คะแนนแบบฝึก ปฏิบัติคิดเป็น รอยละ	คะแนนหลังเรียน บทเรียนกิดเป็น รอยละ
1	65	82	82
2	66	84	70
3	76	77	78
4	61	72	69

จากการสรุปได้ว่า คะแนนแบบฝึกปฏิบัติและคะแนนสอบหลังเรียน
บทเรียน หน่วยที่ 1 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80

หน่วยที่ 2, 3, 4 คะแนนแบบฝึกปฏิบัติ และคะแนนสอบหลังเรียน
บทเรียน ยังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 จึงต้องนำเอาชุดการสอนที่ 2, 3, 4
มาปรับปรุง เพื่อให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ต่อไป

การทดลองแบบ 1:10

การทดลองกลุ่ม 1:10 นี้วิธีการ เหมือนกับการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง
ในการทดลองครั้งนี้มีนักเรียนทั้งหมด 10 คน ผลการทดลองเป็นไปตามตาราง
ดังนี้

ตารางที่ 1 ชุดการสอนที่ 1 เรื่องการเตรียมความพร้อมในการบวก

คนที่	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน	คะแนนทำแบบฝึกหัด ประจำศูนย์	คะแนนทดสอบ หลังบทเรียน
	(24)	(16)	(24)

คนที่	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน (24)	คะแนนทำแบบฝึกหัด ประจำศูนย์ (18)	คะแนนทดสอบหลัง บทเรียน (24)
3	20	14	22
4	20	16	21
5	15	15	19
6	18	16	19
7	21	17	22
8	19	14	22
9	16	13	21
10	21	16	23
รวม	189	151	221
คะแนนเฉลี่ย	10.9	15.1	21.1
คะแนนคิดเป็นร้อยละ	79	84	88

การไขบทเรียนกับกอม 1:10 นี้ นักเรียนสามารถทำข้อสอบที่ถูกต้อง
โดยเฉลี่ยร้อยละ 84/88 อยู่ในเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

ตารางที่ 2 ชุดการสอบที่ 2 เรื่องการเพิ่มขึ้นของสิ่งของ

คนที่	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน (12)	คะแนนทำแบบฝึกหัด ประจำศูนย์ (18)	คะแนนทดสอบ หลังเรียนบทเรียน (12)
-------	---------------------------------	--	--

คนที่	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน (12)	คะแนนทำแบบฝึกหัด ประจำสัปดาห์ (18)	คะแนนทดสอบ หลังเรียนบทเรียน (12)
3	8	16	9
4	9	17	10
5	7	17	7
6	8	17	9
7	11	18	12
8	9	17	9
9	8	16	9
10	10	18	10
รวม	91	171	97
คะแนนเฉลี่ย	9.1	17.1	9.7
คะแนนคิดเป็นร้อยละ	76	95	81

จากตารางการทดสอบแบบ 1:10 นักเรียนสามารถทำข้อสอบ
ได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 95/81 อยู่ในเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

ตารางที่ 3 ชุดการสอนที่ 3 เรื่องการเพิ่มขึ้นของภาพ

คนที่	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน (11)	คะแนนแบบฝึกหัด ประจำศูนย์ 10	คะแนนทดสอบ หลังมทเรียน (11)
1	10	10	11
2	9	9	10
3	8	8	9
4	9	8	10
5	6	8	9
6	7	7	9
7	10	10	11
8	9	9	10
9	6	6	8
10	9	7	10
รวม	83	82	97
คะแนนเฉลี่ย	8.3	8.2	9.7
คะแนนคิดเป็นร้อยละ	76	82	89

จากตารางการทดลองแบบ 1:10 ชุดการสอนที่ 3 นักเรียน
สามารถทำข้อสอบได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 82/89 อยู่ในเกณฑ์ประสิทธิภาพ

ตารางที่ 4 ชุดการสอนที่ 4 เรื่องสติปัญญาดีกับหรือเครื่องหมายบวก

คนที่	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน (15)	คะแนนแบบฝึกหัด ประจำสัปดาห์ (21)	คะแนนทดสอบ หลังเรียน (15)
1	13	20	15
2	10	19	12
3	10	19	13
4	12	17	14
5	8	16	11
6	9	17	13
7	11	16	13
8	10	16	11
9	7	14	9
10	12	20	14
รวม	102	176	127
คะแนนเฉลี่ย	10.2	17.6	12.7
คิดคะแนนเป็นร้อยละ	68	84	85

จากตารางการทดสอบแบบ 1:10 ชุดการสอนที่ 4 นักเรียน
สามารถทำข้อสอบได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 84/85 อยู่ในเกณฑ์ประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนทั้ง 4 ชุด
นี้ผู้เรียน สามารถทำคะแนนได้อยู่ในเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80% พร้อมทั้งนำไป
ใช้ทดลองภาคสนามได้ และผู้วิจัยได้คัดทบทวนอุปกรณ์บางอย่างในน้อยลงเพราะนักเรียน
ใช้เวลาเรียนนานเกินควร และได้ศึกษาวิธีอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถ
เข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทดลองภาคสนาม

การทดลองภาคสนาม ใช้นักเรียนโรงเรียนประสาทศิลาปี่ ซึ่งเป็นโรงเรียนราษฎร์ รัชมงคลวิหะฐานะของกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในฐานะยากจนกว่า 2 โรงเรียนซึ่งทำการทดลองไปแล้ว การทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยมิได้ทำการควบคุมนักเรียนเอง เนื่องจากมีความเห็นว่าการกระทำเช่นนี้ จะทำให้ครูประจำชั้นยอมรับนักเรียนของตนได้ดีกว่า และมีความสามารถในการอธิบายกับเด็กเล็กได้ดีกว่า นักเรียนส่วนใหญ่เชื่อฟังครู เพราะมีครูประจำชั้นรับผิดชอบคนเดียว ไม่มีการเปลี่ยนครูอื่น ผู้วิจัยเพียงแต่คอยให้ความช่วยเหลือในขณะที่ครูทำการสอน เท่านั้น

ผลการวิจัยชุดการสอน (ตารางที่ 5)

	คะแนนก่อน	คะแนนแบบฝึก	คะแนนหลัง	อัตราส่วน	ชั้นแห่ง
ชุดการสอน	เรียนบทเรียน	ปฏิบัติคิดเป็น	เรียนบทเรียน	วิฤกต	ความเป็น
ชุดที่	คิดเป็นร้อยละ	ร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ	ของความ	อิสระ
				ก้าวหน้า	
1	90	94	98	3.05	29
2	83	97	90	4.4	29
3	87	75	93	4.7	29
4	88	69	94	3.2	29

จากตารางแสดงว่า ผลการทดลอง ชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบ
ศูนย์การเรียนรู้ที่สร้างขึ้น คุณภาพสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ 80/80

การทดลองหาความมีนัยสำคัญของความก้าวหน้าของคะแนนทดสอบก่อน
เรียนและหลังเรียน ปรากฏว่า ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน
และหลังเรียนมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.01 ทุกชุด

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน
ทั้ง 4 ชุด ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย